

Hans Ehrich är E:et i A&E Design. Tillsammans med kollegan Tom Ahlström har han drivit industridesignföretaget sedan 1968. Mia Widell har intervjuat en mångsidig designer som vägrar göra »trenddesign«. *Foto: Roberto Chaves*

Hans Ehrich

A&E Design har tagit hem designpris efter designpris, utvecklat hundratals produkter och finns representerade i permanenta samlingar runt om i världen. A&E har fått drygt 30 utmärkelser (nationella och internationella) och Hans Ehrich sitter själv med i designtävlingsjuryer och bedömer design från hela världen. Museipallen Stockholm finns på över 600 museer runt om i världen och har nyligen kompletterats med en barnvariant som heter Snupi.

Jag träffade Hans Ehrich för första gången i samband med en möbelmässa i början på 80-talet. Redan då var han en lite udda typ, klädd i en kostym som hörde mer hemma i Kina eller Japan än i Gamla Stan, där han minglade runt på en efterfest. *Mia Widell:* Först grattis till Snupi, som jag för övrigt testade på Bonniers Konsthall, trots att den är gjord för barn.

Hans Ehrich: Tack. Jo, den håller även för sådana som du! Men den är mindre och naturligtvis lättare än Stockholm. Den är ju fortfarande så pass ny på marknaden och har ännu inte kommit ut på så många platser.

MW: Är den också i huvudsak framtagen för museibruk?

HE: Nej, inte på samma sätt som Stockholm, som ju togs fram till Nationalmuseum, eftersom det inte fanns något på den internationella marknaden som motsvarade deras eller mina krav.

MW: Vad finns det för andra användningsområden?

HE: Det finns otaliga, bland annat dagis, men framförallt Stockholm har ju självklart blivit förknippad med museer och liknande lokaler och där-

för är det extra roligt att både Stockholm och Snupi kommer att finnas i sportaffärkedjan Stadiums alla butiker framöver men då i vitt utförande.

MW: Hur kommer Vitemölla in i bilden? Är det en fortsättning på Stockholm?

HE: Vitemölla är främst en utomhusmöbel, framtagen för Design House Stockholm. Det var så att jag tyckte att jag kommit på en utomordentligt bra led, vilket är kärnan, det geniale i pallkonstruktionen. Och att man kunde använda den till fler produkter. Nu är leden i Vitemöllas regissörsstol kraftigare, men den bygger på samma tänkande. Så det blev en serie bestående av: bord, pall och en stol med rygg- och låga armstöd. Samtliga hopfällbara med ett enkelt handgrepp.

MW: Du har utbildat dig på Konstfack. Vad var det som gjorde att du vill bli industridesigner?

HE: Det bestämde jag när jag var 13 år. Först hade jag tänkt utbilda mig till arkitekt, men min pappa tryckte en bok i handen på mig av Raymond Loewy (1893–1986) Den tyska titeln kan översättas till Fulhet säljer dåligt, och jag fann det så fängslande med ett yrke där man skapade produkter av de mest skilda slag. Så jag sökte in på Konstfacks metallinje, vars huvudinriktning då var att utbilda silversmeder eller liknande inom konsthantverk. Men det var varken jag eller mina studiekamrater särskilt intresserade av. Och det kan vara ganska viktigt i det här sammanhanget att veta att Tom och jag var de första i Konstfacks historia som startade egen designverksamhet direkt efter skolan.

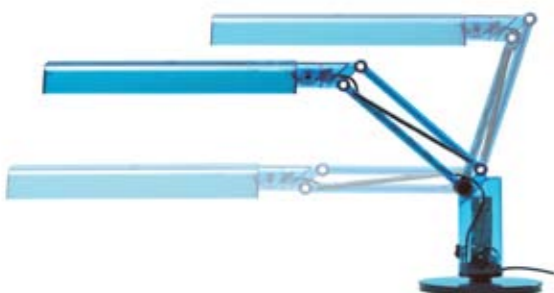
MW: Vilket var det första uppdraget?

HE: Det allra första, var ett uppdrag att formge

Hans Ehrich: Industridesigner utbildad på Konstfack. Grundade tillsammans med Tom Ahlström A&E Design AB 1968.

Mia Widell: Designer, skribent och fotograf med arkitektur, inredning, design och trädgård som huvudämnen.

Skrivordslampan Lucifer för Fagerhult och duschstolen/pallen Swift för Etac. Swift är ergonomiskt utformad med inställbara höjder.

ett kylskåp. Och uppdrag nummer två visade sig vara en lyckobringare. Det var kontakten med penselfabriken Anza.

MW: Så samarbetet med Anza kom så tidigt?

HE: Ja, vi brukar säga att Anza egentligen var A&E Designs allra första riktiga uppdragsgivare. Den första produkten som kom ut 1968 var en serie ergonomiska målarpenslar med plastskaft. Det var väldigt skojigt och kändes naturligtvis oerhört tillfredsställande att det som vi tänkt ut och hade konstruerat gick att producera och sedan kom ut på marknaden. Du ska veta, vi var väldigt på hugget från första början. Vi var ju de första och nästan de enda svenska designerna på den tiden som hade uppdrag från utlandet. Samma år hade vi ett uppdrag från en av de mest berömda möbeltillverkarna, den som i dag heter B&B Italia.

MW: Det måste ha varit uppseendeväckande på den tiden?

HE: Ja, men jag var väl förtrogen med den italienska miljön och kulturen och så talar jag flytande italienska, vilket naturligtvis bidrog till kontakterna med Milano. Våra möbler resulterade i att den italienska designtidskriften *Domus* gjorde flera reportage om oss unga slynglar från Stockholm.

MW: Vilken produkt är det som har hängt kvar längst på marknaden? Är det diskborsten?

HE: Ja, det är det. Diskborsten för Jordan förknippas definitivt med oss – på gott och ont. Jag börjar fasa för att det ska stå på min gravsten: »Han med diskborsten!«

MW: Vilken är din favorit bland alla produkterna?

HE: Jag vill nog påstå att jag har flera favoriter. Naturligtvis ligger museipallen Stockholm mig väldigt varmt om hjärtat. En annan, som jag fortfarande än i dag tycker är bra, är skrivbordslampan Lucifer, men den tillverkas inte längre. Fagerhult tog fram en nummerad upplaga på 2 000 exemplar till 25-årsjubileet i ett aquamarinblått och transparent utförande där man kunde skönja tekniken. Det var lite häftigt.

MW: Ni har gjort en hel del handikappprodukter också?

HE: Ja, vi har ju gjort en stor insats inom handikappsektorn, icke att förglömma. Jag vill hävda att det finns inget designkontor eller enskild designer i hela världen som har utvecklat så mycket handikapphjälpmedel som A&E Design. Men det är ett område som inte är särskilt publikfriande. Det är ju en helt annan sak att rita trendiga möbler.

MW: Har du aldrig fått förfrågningar på att göra trendigt designade produkter?

HE: Jo, men vi har alltid haft som princip att tacka nej till sådana uppdrag. Det finns andra som kan göra det i stället. Vi har aldrig velat bli förknippade med trenddesign.

MW: Vad är bra design för dig?

HE: Bra design är en produkt som å ena sidan fungerar på ett oklanderligt sätt, men å andra sidan har ett starkt uttryck, är spännande i sin gestaltning och så vidare. Min stora svaghet för Bauhaus har präglat mig starkt i båda avseendena. Men som formgivare har jag inte fullgjort mitt uppdrag om jag bara gör en grej som funkar bra, det skulle jag betrakta som ett halvt jobb. Men lika lite har jag någonting till övers för designalster som bara nöjer sig med att se snitsiga ut.

MW: Det blir lite som med mode menar du?

HE: Ja, det blir det. Det är därför som jag aldrig har varit intresserad av mode men däremot av kläder.

MW: Vilka projekt intresserar dig?

HE: Allt som är visionärt intresserar och lockar mig. Och just inom designeryrket lockas jag av allt som inte är en upprepning av sådant som redan har funnits. Det anser jag vara slöseri med min tid. Jag har inte lust, för mig känns det förnedrande. Tja, vad vet jag, sitta och rita mobiltelefoner till exempel, bara för att göra en liten annan färg på knapparna eller någonting sådant. Det tycker jag inte är en värdig designuppgift. Vi har mycket medvetet eftersträvat att göra produkter som ska kunna uppfattas som tidlösa – diskborsten är ett bra exempel. Den lanserades 1974 och tillverkas än i dag och uppfattas varken som överspelad eller föråldrad i sitt uttryck. Den fungerar bra, är omtyckt och säljer följaktligen bra. Ingen annan diskborste har funnits så länge på marknaden som den.

MW: Det finns ju en uppsjö plagiat på Jordans diskborste. Har ni försökt stoppa dem?

HE: Det är tyvärr inte så mycket man kan göra. Det har visat sig att sådana här processer är besvärliga att föra: de tar lång tid i anspråk och kostar mycket pengar. I början var vi väldigt ivriga och försökte stoppa allt. För det är ett faktum att plagiat kan ha en väldigt störande inverkan; till och med hota en produkt när det dyker upp plagiat på olika marknader där konsumenterna inte ser skillnaden. En billig produkt i dålig kvalitet skadar originalets goda rykte. För det är ju inte de dåliga produkterna som blir plagierade – utan de bästa.

MW: Tandborsten för Jordan är väl också ett exempel på det?

HE: Ja, och könummerapparaten ett annat. Den är för övrigt också ett exempel på en relativt tidlös design. Den har i praktiken funnits lika länge på marknaden som diskborsten och säljs fortfarande.

MW: Du har bostäder i Stockholm, Vitemölla och Berlin-Mitte, där de förstnämnda fått namnge dina produkter. När kommer Berlinprodukten?

HE: Den kommer så småningom.

MW: Men du fyller ju 65 år i höst, men det hindrar kanske inte...

HE: ... ja så, gör jag det? (skratt) Nej, jag har inte tänkt lägga av än.

Stora bilden: Museipallen Stockholm har precis lanserats i en barnvariant kallad Snupi (Lectus Produktion). I bakgrunden syns några av A&E Designs utmärkelser.

Nedan: Diskborsten 1230 (Jordan) är diskborstarnas diskborste. Har sålt i över 66 miljoner exemplar.

Könummerautomaten Turn-O-Matic för Checkpoint Sweden.

Villa, fasadpensel med ergonomiskt handtag och »pytshällare« (Anza).

